

[Poul Møller.]

man, at disse afgiftsforslag, hvis de bliver vedtaget inden for få dage af det høje ting, i sig selv vil kunne give stigende beskæftigelse i byggefagene? Naturligvis ikke. Naturligvis vil de først virke, således som tanken er, ved at dempe efterspørgselspresset på en række forbrugsvarer og dermed vel også nedsætte aktiviteten og beskæftigelsen inden for en række forbrugsvareindustrier og måske inden for andre industrier, der skal levere varer til forbrugsvareindustrien; det må vel være ideen i det. Men er der grund til det på et tidspunkt, da vi har en stigende arbejdsløshed? Er der grund til på et tidspunkt, da arbejdsløsheden er stigende, ikke mindst i byggefagene, så at man vil lempe stramningen for byggefagene da at skærpe situationen for de andre fag? Det er det, jeg har svært ved at forstå.

Nu kunne man godt sige, at min forståelse kan det sådan set være ligegyldigt med, og at det er vigtigere, om andre kunne forstå. Jeg vil derfor gerne her citere fra vismændenes rapport, som blev givet til os for et par måneder siden, da der var større beskæftigelse, end der er i dag, og da der var en dårligere valutastilling, end der er i dag. Hvad sagde da vismændene? De sagde:

„Under hensyn til det her anførte kunne det næppe i den aktuelle situation anses for hensigtsmæssigt at gennemføre en skatteforhøjelse af det i finansplanen forudsatte omfang.“ — Det var den daværende finansministers forslag. — „Dette ville også gælde, selv om der samtidig skete en lempelse i kreditstramningen. En sådan lempelse ville ganske vist i løbet af nogen tid kunne stimulere investeringsgodeindustriernes efterspørgsel efter produktionsfaktorer og derved i nogen grad fremme overflytningsprocessen; men det må anses for tvivlsomt, om denne stimulans ville være tilstrækkelig til at overvinde virkningerne af en afsvækkelse af efterspørgslen i konsumgodesektoren.“

Disse tre vismænd, som vist alle tre er udnævnt af den daværende højtærede økonomiminister, har altså den opfattelse — hvis jeg kan forstå den tekst, og den synes jeg er ret klar — at man udsætter sig for en risiko for stigende arbejdsløshed i over-

gangsperioden, når man indfører foranstaltninger af denne karakter på et tidspunkt som det her valgte, hvor der er stigende arbejdsløshed i samfundet, hvor der er faldende beskæftigelse, og hvor der er en afmatning af konjunkturerne, hvad jo også finansministeren selv har givet udtryk for i sine responsa til det høje ting.

Jeg og mit parti vil derfor lægge vismændenes bedømmelse af dette forhold til grund for vor stilling. Vi mener derfor, at hvis kreditstramningen skulle være for streng for byggeriets igangsætning, må det være en opgave at løse dette problem, uden at man samtidig behøver på dette tidspunkt at stramme økonomien andre steder. Vi må jo ikke glemme, at der i dette halvår udgår en finanspolitisk stramning på 1.000 mill. kr. Mens der i første halvår af finansåret var et underskud på statsfinanserne på 500 mill. kr., vil der i andet halvår være et overskud på 1.000 mill. kr., d. v. s. forskellen imellem første halvårs finanspolitiske strammingsgrad, eller hvad man skal kalde det, og andet halvårs er 1.500 mill. kr. Yderligere vil der som følge af de høje direkte skatter af sidste års indtægter og som følge af afslidning af motorafgifterne, idet man solgte så meget, før afgifterne blev vedtaget i foråret, at dette pres nu er overstået, ske en stramning i sig selv over statsfinanserne, hvilket på et tidspunkt, hvor vi har vinter og stigende arbejdsløshed, efter min mening skulle være tilstrækkeligt.

Så siger det ærede medlem hr. Egon Jensen, at man ikke må glemme, at disse afgiftslove først får fuld virkning fra 1. april 1966, og det er også nævnt — jeg tror, det var i fremsættelsestalen — at de i det første kvartal af 1966 kun vil give 70 mill. kr. til staten. Men det er da klart, at de får fuld virkning fra det øjeblik, de træder i kraft, for det er jo efterspørgslen, man vil presse ned; det er jo ikke den øgede statsindtægt, man har brug for. Afregningstidspunktet til staten er ikke afgørende; om pengene står i bankerne og afventer afregning til staten, er ikke afgørende; det afgørende er: fra hvilket tidspunkt vil befolkningens efterspørgsel presses ned? Fra hvilket tidspunkt vil forbruget blive presset ned igennem disse foranstaltninger? Det vil det selvfølgelig fra det tidspunkt, de træder i kraft. Og derfor vil de få fuld virkning fra det tidspunkt,